

Bundeling van vergelijkbare projecten binnen SNK

Inleiding

Marktpartijen kunnen maatregelen voor koolstofvastlegging of emissiereductie bij SNK registreren als individuele projecten of als een bundel van projecten (hierna 'bundel'). In het laatste geval worden meerdere, vergelijkbare of zelfs identieke maatregelen/activiteiten gezamenlijk ingediend bij SNK. Internationale koolstofstandaarden, zoals het CDM en Gold Standard, werken al met bundels ('zgn. Programmes of Activities'),¹ waarbij een bundel als geheel wordt gevalideerd en bij de verificatie, vanwege schaalvoordelen, kosten kunnen worden bespaard.

In het Rulebook SNK is bundeling van projectmaatregelen in een enkel methodedocument al mogelijk. Bijvoorbeeld, het methodedocument *blijvend grasland* stimuleert dat meerdere boeren gezamenlijk in een project participeren. De baseline wordt bepaald door een nulmeting van opgeslagen koolstof in de bodems van de deelnemende percelen en daarvan het gemiddelde te nemen (bundeling betekent hier veel meer deelnemende percelen, meer meetpunten en het kunnen werken met een meer betrouwbaar gemiddelde). Dit wordt als geheel gevalideerd; verificatie vindt plaats o.b.v. metingen in deelnemende percelen achteraf. Tenslotte maakt SNK het mogelijk, via het procesdocument 'Van plan tot certificaat', dat monitoring en verificatie van projecten met een identiek karakter kunnen worden gebundeld.

In overige methodedocumenten is een gebundelde aanpak nog niet gespecificeerd, maar het kan in de praktijk voorkomen dat, bijvoorbeeld, een of meerdere grondeigenaren van verschillende percelen in een regio besluit(en) tot bundeling van gelijksoortige activiteiten. Hieronder wordt nader ingegaan op het uitbreiden van methodedocumenten met stappen voor het bundelen van activiteiten.

Opzet van een bundel van activiteiten

De emissiereductie of koolstofvastlegging via een bundel van activiteiten wordt als volgt vormgegeven en bepaald.

- **Karakter van de bundeling:** een bundeling kan bestaan uit meerdere deelnemers die allemaal dezelfde activiteit (een bepaalde maatregel) uitvoeren of vorm krijgen doordat één deelnemers meerdere (of een groot aantal) activiteiten samenvoegt omdat ze elk afzonderlijk (veel) te klein zijn voor een aanvraag bij SNK.
- **Systeemgrens van de bundel:** Het overkoepelende projectplan van de gebundelde activiteiten bevat een omschrijving van het geografisch gebied waarbinnen deze vallen, zoals een gemeente, een bepaalde regio of Nederland als geheel. In het plan worden individuele activiteiten benoemd, via een inschrijfformulier per deelnemer (bijv. boeren of eigenaar van een gebouw). Wanneer na de start van de gebundelde activiteiten een deelnemer of activiteit (bijv. een extra activiteit door een reeds bij het project aangesloten deelnemer) aan de bundel wordt toegevoegd, wordt hiervoor een inschrijfformulier ingeleverd bij SNK met een aangepast plan voor de bundel (met de nieuwe activiteit erin). Nieuw toegevoegde deelnemers of activiteiten moeten volledig voldoen aan het reeds beschreven en gevalideerde projectplan en binnen de reeds beschreven projectgrenzen, zodat SNK nieuwe deelnemers of activiteiten kan registreren. Verdere controle van nieuwe deelnemers of activiteiten is dan niet nodig. De relevante gegevens per deelnemer of activiteit aan de bundel worden vermeld in een bijlage van het projectplan, waardoor in het geval van nieuwe deelnemers of activiteiten alleen de bijlage geactualiseerd wordt en niet het projectplan.
- **Additionaliteit:** Het projectplan voor de bundel bevat een analyse van het vigerend beleid in het relevante gebied en, waar van toepassing, de gangbare praktijk (*common practice*) in de relevante markt, gevolgd door een argumentatie waarom de activiteiten additioneel zijn. Uitgangspunt is dat de additionaliteit voor de gehele bundel wordt aangetoond en gevalideerd. Indien er wel verschillen zijn, bijvoorbeeld omdat activiteiten in meerdere provincies plaatsvinden met verschillend beleid, dan worden activiteiten op additionaliteit en baseline aan deze verschillende situaties getoetst. Nieuwe deelnemers of activiteiten

¹ <https://globalgoals.goldstandard.org/107-par-programme-of-activity-requirements/>

kunnen niet meer aan de bundel worden toegevoegd, wanneer de maatregel inmiddels niet meer (beleids)additioneel is.

- **Baseline:** Uitgangspunt bij de baseline is dat deze zoveel mogelijk uniform wordt bepaald en gevalideerd voor de gehele bundel. Dit zal bij uniforme activiteiten relatief eenvoudig zijn. Wanneer activiteiten niet geheel uniform zijn, is het nog steeds mogelijk voor de bundel een baseline vast te stellen, maar dan geldt als principe dat baselineparameters conservatief ingeschat worden (deelnemende partijen lopen dan mogelijk certificaten mis, in ruil voor lagere programmakosten). Als alternatief kunnen deelnemers in zo'n situatie ervoor kiezen om een specifieke baseline per (groep) deelnemer(s) / activiteiten te bepalen. Deze moet dan wel afzonderlijk worden gevalideerd (met bijbehorende extra kosten à €375 per apart vastgestelde baseline; de validatie van de baseline voor het gehele gebied is al inbegrepen in het validatietarief zoals vermeld op de website van SNK: [Tarieven – Stichting Nationale Koolstofmarkt \(nationaleco2markt.nl\)](http://Tarieven – Stichting Nationale Koolstofmarkt (nationaleco2markt.nl))). De baselinebepaling voor de bundel wordt gespecificeerd in het methodedocument per projecttype (als extra paragraaf in het hoofdstuk Baselines). In het geval activiteiten in verschillende omstandigheden plaatsvinden (bijv. verschillend provinciaal beleid bij natuurprojecten) kan in het methodedocument ook gekozen worden voor een gemiddelde van verschillende provinciale praktijken.
- **Monitoring en verificatie:** Evenals bij de baselinebepaling worden de procedures voor monitoring en verificatie van emissiereductie of koolstofvastlegging via een bundel van projecten gespecificeerd in het methodedocument van het betreffende projecttype (via een aanvullende paragraaf in het hoofdstuk Monitoring en verificatie). Als basis hiervoor dient hoofdstuk 5 uit het procesdocument “Van plan tot certificaat” over bundeling van monitoring en verificatie van projecten met een identieke maatregel. Mogelijk kan verificatie van identieke activiteiten ook steekproefsgewijs plaatsvinden, zulks in lijn met de SNK-regel **Proces van projectplan tot uitgifte van certificaten**, volgens de procedures van de verifiërende instelling.

Toetreden na een experimentele fase

Deelnemende partijen in de regio(s) waar het gebundelde project betrekking op heeft, die eerst willen experimenteren met een maatregel (zoals een hoger grondwaterpeil), kunnen dit kenbaar maken bij de start van het gebundelde project. Duidelijk moet zijn, via documentatie, dat men de intentie heeft om tot het gebundelde project toe te treden en dat het experimenteren bedoeld is om daarover een definitief besluit te kunnen nemen. Het experimenteren mag maximaal drie jaar duren. Let wel, het is niet altijd mogelijk om later tot een gebundeld project toe te treden; dit wordt in het methodedocument gespecificeerd, zoals voor het projecttype Blijvend grasland waar alle deelnemende boeren vanaf de projectstart moeten meedoen (i.v.m. bepaling van de collectieve baseline en koolstofvastlegging).

Wanneer een deelnemer na de experimentele fase besluit toe te treden tot het gebundelde project, wordt het experiment beëindigd, en levert men een inschrijfformulier in bij SNK om toe te treden tot het gebundelde project. Zoals hierboven is beschreven hoeft de nieuwe activiteit niet gevalideerd te worden wanneer dit volledig overeenkomt met de projectsbeschrijving en vaststelling van de projectgrenzen van het gevalideerde projectplan voor het gebundelde project. In een bijlage van het gebundelde projectplan worden de gegevens van elke deelnemer en/of activiteiten (en later de eventuele nieuwe deelnemers) vastgelegd (inclusief voor het projecttype crucial informatie zoals kaart, startdatum, slootpeilen, aantal en plaatsing peilbuizen, welke berekeningswijze conform de diverse situaties beschreven in het methodedocument, enz.). Mocht bij een nieuwe deelnemer of activiteit een situatie optreden die niet expliciet is beschreven in het overkoepelend projectplan kan de activiteit niet worden opgenomen in de bundel, tenzij de afwijking van het projectplan gemakkelijk te toetsen is door de validator en geen extra problemen veroorzaakt bij de verificatie.

Mocht op het moment van beëindiging van de experimentele fase en gewenste toetreding tot het gebundelde project de maatregel inmiddels onderdeel zijn van vigerend beleid, is toetreding van nieuwe activiteiten tot het gebundelde project niet meer mogelijk.